

УДК 821.161.2

Ганна БОНДАРЕНКО
старший викладач кафедри історії,
археології, інформаційної та архівної справи
Центральноукраїнський національний технічний університет

ІМПЕРАТИВ ЧИНУ У ТВОРЧОСТІ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

І поетичний доробок, і публіцистика, і саме життя Олени Теліги сповнені ритмів пристрасної любові до життя і водночас лицарської жертвності попри власне усвідомлення: «Ми – лише жінки», занотоване в поетичному зізнанні «Мужчинам». Щоправда, у завершальному акорді цього зізнання межі жіночності, окреслені в першій строфі, розгорнуться до вогненних меж: «По ваших же слідах підемо хоч на смерть» (Теліга О., 18).

Поєднати «найкращу жіночність з найкращою мужністю» - це те, чого прагнула досягти Олена Теліга у власному житті й досягла, маючи в серці палке бажання повернути собі батьківщину. Сформовану у поетичному просторі авторську концепцію життя підпорядковано формулі, в якій поєдналися, здавалось би, не зовсім поєднувані речі: «Вітрами й сонцем Бог мій шлях намітив, / Та там, де треба, я тверда й сувора: / О краю мій, моїх ясних привітів / Не діставав від мене жодний ворог» (Теліга О.; 28).

Заявлена в поезії висока благородна мета: «Ні на день в душі не холоне / Молодече бажання чину» (Теліга О.; 34) окреслюється далі в образах дороги, де готовність іти «завзято крізь вогонь і зливу», іти «...на клич задимлених вогнів – / На наш похмурий і прекрасний берег» (Теліга О.; 50). Необхідність духовного виростання, плекання української людини українського мистецтва – це провідний мотив публіцистичних праць, який звучить уже в їхніх назвах: «Прапори Духа», «Книжка – духовна зброя», «Братерство в народі». Великого значення у справі творення повноцінної особистості Олена Теліга надає національному мистецтву. На її переконання «...це мистецтво має велике і прекрасне завдання: виховувати ...сильних і твердих людей української нації, що вміють жити, творити і умирати для своєї батьківщини» (Теліга О.; 163).

Джерела та література

1. Теліга О. О краю мій... : Твори, документи, біографічний нарис. Київ, 1999. 466 с.